

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 215/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5CoCsp/12/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5CoCsp/12/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov, priznal jej finančné zadost'učinenie 2 940 eur a náhradu trov konania na účet jej právneho zástupcu.

2. Z obsahu opakovane podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní vedenom pod sp. zn. 31Csp/110/2017 žalobou doručенou Okresnému súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) 4. júla 2017 domáhala určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere z júna 2012 je bezúročná a bez poplatkov, a tiež rozhodnutia o ďalších piatich súvisiacich návrhoch. Okresný súd rozhodol o žalobe rozsudkom z 11. decembra 2020. Proti tomuto rozsudku podali obidve sporové strany odvolanie (sťažovateľka 22. 12. 2020, pozn.). V marci 2021 vyzval okresný súd sťažovateľku na vyjadrenie k odvolaniu žalovanej strany, ktoré sťažovateľka podala 10. marca

2021. Dňa 28. apríla 2021 boli odvolania proti rozsudku okresného súdu spolu so spisom okresného súdu predložené krajskému súdu na rozhodnutie.

3. Uznesením č. k. II. ÚS 443/2021-18 z 30. septembra 2021 ústavný súd ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovateľka namietala porušenie totožných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 31 Csp 110/2017 a postupom krajského súdu v napadnutom konaní, odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Počas jedného roka a jedenástich mesiacov krajský súd nerozhodol o podanom odvolaní sťažovateľky proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo je z ústavnoprávneho hľadiska nezlučiteľné s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj s judikatúrou ústavného súdu k ústavne konformnej dĺžke odvolacieho konania v zmysle jeho konštantnej judikatúry k čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

b) Nesústreďným a neefektívnym postupom okresného súdu a krajského súdu dochádza k zbytočným prieťahom v súdnom konaní, pričom právna neistota sťažovateľky trvá, a to už 5 rokov a 8 mesiacov odo dňa podania žaloby.

c) Pokiaľ ide o kritériá posudzované ústavným súdom pri namietanom porušení sťažovateľkou označených práv, sťažovateľka uviedla, že jej právna vec sa nevyznačuje skutkovou alebo právnou zložitou. Sťažovateľka ako žalobkyňa nijako neprispela k predlžovaniu konania napriek tomu, že bola v konaní aktívna. Pokiaľ ide o kritérium postupu krajského súdu, sťažovateľka, poukazujúc na judikatúru ústavného súdu, uviedla, že v dôsledku zjavne nesústreďenej a neefektívnej činnosti krajského súdu došlo k porušeniu ňou označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktoré sťažovateľka vidí v neprimeranej dĺžke napadnutého konania a v nesústreďenej a neefektívnej činnosti krajského súdu.

6. V prvom rade ústavný súd konštatuje, že z obsahu ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, v čom konkrétne mal spočívať zásah krajského súdu do sťažovateľkou označených práv. Sťažovateľka (právne zastúpená advokátom) bližšie nevymedzila obdobia nesústreďenej či neefektívnej činnosti, ktoré mali mať vplyv na vznik zbytočných prieťahov v napadnutom konaní.

7. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnú argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou

medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 574/2018, II. ÚS 346/2021).

8. Ústavná sťažnosť sťažovateľky neobsahuje podstatné náležitosti požadované § 123 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), preto ústavný súd mohol ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. V záujme poskytnutia materiálnej ochrany označeným právam sťažovateľky ústavný súd napriek uvedenému nedostatku pristúpil k preskúmaniu postupu krajského súdu.

9. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, I. ÚS 210/2018, IV. ÚS 120/2018, IV. ÚS 172/2020), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019).

10. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

11. Prístup ústavného súdu nie je špecifickým ani z komparatívneho pohľadu, zohľadňujúc najmä judikatúru ESĽP. Medzi mnohými možno poukázať na viaceré rozhodnutia ESĽP, v zmysle ktorých ESĽP v súvislosti s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s ohľadom na ojedinelú nečinnosť súdu členského štátu a charakter súdneho konania toleroval napr. 20 mesiacov nečinnosti odvolacieho súdu, kým rozhodol o odvolaní sťažovateľa (pozri *Cesarini v. Taliansko*, č. 11892/85, rozhodnutie ESĽP z 12. 10. 1992, body 20 – 21) alebo 28 mesiacov trvajúce obdobie nečinnosti súdu (od podania žaloby do výzvy súdu k jej doplneniu) v rámci civilného konania (pozri *Dostál v. Česká republika*, č. 52859/99, rozhodnutie ESĽP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

12. Rovnako v zmysle rozhodovacej praxe a judikatúry ESĽP dĺžka súdneho konania v civilných veciach na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore

s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že spis okresného súdu sp. zn. 31Csp/110/2017 bol na účel rozhodnutia o odvolaniach podaných sporovými stranami proti rozsudku súdu prvej inštancie z 11. decembra 2020 predložený krajskému súdu 28. apríla 2021, čo znamená, že vec sťažovateľky je ku dňu podania ústavnej sťažnosti v dispozícii odvolacieho súdu 23 mesiacov.

14. Podľa názoru ústavného súdu celková doterajšia dĺžka konania pred krajským súdom (23 mesiacov) je stále v medziach ústavnej akceptovateľnosti a aj s ohľadom na citovanú judikatúru ESĽP nie je spôsobilá bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti, resp. indikovať, že napadnuté konanie by bolo možné považovať za nesúladne s označenými právami sťažovateľky, resp. za také, v rámci ktorého by intenzita prípadných prietahov dosahovala úroveň potrebnú pre vyslovenie porušenia ňou označených práv. Hoci uvedená doba konania sa aj strane sporu, ktorá má záujem na čo najskoršom rozhodnutí, môže zdať neprimeraná, z hľadiska ústavných limitov v danom type konania neprekračuje prípustnú dobu konania. K uvedenému záveru ústavný súd dospel berúc do úvahy aj predmet sporu (spotrebiteľský spor), ktorý aj keď je pre samotnú sťažovateľku nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako je to napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

15. Ústavný súd zároveň dáva sťažovateľke do pozornosti, že má k dispozícii právny poriadok na účel zabezpečenia „bezprietahového“ konania krajského súdu, ktorým je sťažnosť predsedovi súdu na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jej nepodanie ústavný súd síce nepovažuje za prekážku brániacu úspešnému uplatneniu ústavnej sťažnosti, ilustruje však podľa názoru ústavného súdu prístup sťažovateľky a tiež jej právneho zástupcu k ochrane jej práv, keďže im musí byť známe, aký efekt (medzi nimi nepochybne aj urýchlenie súdneho konania) môžu takouto sťažnosťou adresovanou predsedovi súdu dosiahnuť.

16. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu krajského súdu v napadnutom konaní, vychádzajúc z citovanej judikatúry, ústavný súd dospel k záveru, že postup krajského súdu v napadnutom konaní nie je poznačený prietahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako ani práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

17. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite ich ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

19. Ústavný súd však zároveň pripomína, že v súhrne s doterajším priebehom napadnutého konania krajského súdu prípadná následná nečinnosť krajského súdu alebo prípadná následná neefektívna/nesústredená činnosť krajského súdu by mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietahov, čo by mohlo mať za následok vyslovenie porušenia označených práv ústavným súdom. V takom prípade by toto rozhodnutie netvorilo prekážku prípustnosti opätovného konania pred ústavným súdom a rozhodovania vo veci samej [§ 55 zákona písm. a) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu